

Keuzes maken

Weg met de slaapdienst?

Beste ethicus,

In onze kleinschalige woonvorm is sinds de oprichting, drie jaar geleden, een slaapdienst. Nu de overkoepelende stichting aandringt op bezuinigingsmaatregelen, heeft onze locatiemanager die slaapdienst ter discussie gesteld. Volgens haar is de nachtzorg ook prima in orde als wij uitluisterapparatuur krijgen, en de bewoners 's nachts zorg op afstand krijgen. Dat zou dan zijn vanuit een andere woonvorm van de stichting, 10 kilometer verderop.

Ik vind dat onze bewoners voldoende zelfredzaam zijn, zeker als wij hen trainen in wat zij moeten doen als er 's nachts iets aan de hand is. En we kunnen ook nog burens vragen of de cliënten in geval van nood een beroep op hen mogen doen. Sommige ouders zijn hier faliekant op tegen. Zij hebben hun dochter of zoon naar de woonvorm laten verhuizen mét slaapdienst, en dat moet zo blijven. Volgens hen hebben de bewoners dat nodig. Onze locatiemanager heeft er een felle discussie over gehad in de ouderraad. Ik merk nu dat ouders alle teamleden gaan wantrouwen. Gisteren had ik een zorgplanbespreking, en de moeder was veel kritischer tegen mij dan zij ooit geweest is. Toen ik het punt slaapdienst aan de orde stelde, zei zij kortaf dat die niet ter discussie staat. Hoe kunnen wij zorgvuldig opereren, zowel met het oog op de autonomie van onze bewoners als op onze zorgplicht?

Geacht teamlid,

Afspraak is afspraak. Toen de woonvorm werd opgericht, hebben ouders en hun zoon of dochter getekend voor een kleinschalige woonvorm waarbij de slaapdienst op een in hun ogen goede manier was geregeld. Er ligt op dat punt een contractuele verplichting van de instelling. Daar komt bij dat de meeste cliënten waarschijnlijk ook een indicatie hebben voor zorg waarvan de aanwezigheid van

een slaapwacht onderdeel uitmaakt. Hoe kan het zijn dat cliënten in 2006 wél een slaapdienst nodig hadden en in 2009 niet? Zijn zij ineens zelfstandiger geworden, reageren zij verstandiger op calamiteiten, is hun verstandelijke beperking minder beperkend geworden? Je vraagt het je af. Uitluisterapparatuur is natuurlijk beter dan niets, maar vervangt niet de beschikbaarheid van een echt mens die in minuten of seconden brandjes kan blussen. Een beroep

doen op burens, nog los van de vraag of die daar altijd toe bereid of in staat zullen zijn, verdient al evenmin de schoonheidsprijs. Laten we het voornemen van uw locatiemanager eerst dus maar eens benoemen voor wat het is: het openbreken van een afspraak die op goede gronden en met wederzijds goedvinden gemaakt was.

Nu kun je afspraken natuurlijk wijzigen. Er zijn maar weinig afspraken met een volstrekt onbeperkte loop-

tijd. Er kunnen zich bijvoorbeeld situaties voordoen van overmacht. Eén ervan is dat de instelling kan aantonen dat er buiten haar schuld minder geld beschikbaar is voor de afgesproken zorg. Misschien worden de vergoedingen die de instelling ontvangt, onvoldoende geïndexeerd. Misschien is de indicatie van de cliënt gewijzigd. Het kan ook zijn dat de instelling, door wettelijke verplich-

Heb je ook een *vraag* voor onze ethicus?
Stel hem per mail: klik@mbp.nl
Je krijgt dan antwoord van de opvolger van Theo Boer. We bedanken hem voor zijn bijdragen in de afgelopen jaren.
Redactie Klik

ver de discussie helemaal opengooien, waarbij de optie 'slaapdienst weg' wordt gezet naast andere mogelijke oplossingen. Spreek uitgebreid met de bewoners. Bedenk dat sommigen wel zonder slaapdienst kunnen, maar anderen misschien niet; en die moeten niet de last op de schouders geduwd krijgen dat zij een nieuwe constructie in de weg staan. Bedenk ook dat ouders na alle publieke ophef over het financiële beleid van instellingen extra gevoelig zijn. Mocht op die manier geen overeenstemming worden bereikt, dan is het de vraag of de locatiemanager nog langer de aangewezen persoon is om de kwestie met de ouders uit te onderhandelen. Voor een wijziging van het afgesproken zorgniveau is immers de Raad van bestuur verantwoordelijk. De leden daarvan worden ervoor betaald, de sterkste schouders moeten dan maar de hardste klappen opvangen. Dat zou het vertrouwen bij de ouders kunnen terugbrengen en hen er bovendien van kunnen overtuigen dat u als medewerkers geen enkel belang hebt bij het schrappen van de slaapdienst. • Theo Boer

tingen of als gevolg van afspraken met cliënten of hun ouders, de zorg op bepaalde punten heeft verbeterd waardoor er voor andere zaken minder geld overblijft.
Hoe dan ook: een afspraak wijzigen kun je alleen met goede redenen én in goed overleg. Ik krijg de indruk dat het schrappen van de slaapdienst als een voornemen is gepresenteerd, en dat er geen pogingen zijn gedaan om de cliënten, samen met de ouders, bij de afweging te betrekken. Dat volgens u het afschaffen van de slaapdienst helemaal geen ramp is, neemt niet weg dat de ouders daar kennelijk anders over denken. Ze hebben het gevoel dat er maar 'gedaan' wordt en zelfs dat er contractbreuk wordt gepleegd. Laat de locatiemanager lie-

Tentoonstellingen
Werken van kunstenaars bij Amerpoort, geïnspireerd op de kunststroming **Pop art** die in de jaren '60 haar hoogtijdagen beleefde.

2 december, studiedag over de Schaal voor **emotionele ontwikkeling** (Seo) in de diagnostiek en behandeling van gedragsstoornissen en psychische stoornissen. In Rosmalen. Wiv, telefoon 06-51517994, mail werkcentrum@wiev.be.

9 december, studiedag over **gedragsproblemen** met David Pitonyak (VS) die spreekt over afzien van dwang, straffen en pijn. In Amsterdam. Erwin Wieringa, telefoon 020-4194084, mail info@erwinwieringa.nl.

Dit is een selectie uit de agenda-berichten voor komende maand. Veel meer aankondigingen staan in de Agenda op onze website:

www.klik.org

Tot 17 januari in atelier Jans pakhuis, Amersfoort. Amerpoort, telefoon 035-6475214, www.amerpoort.nl.

Vierde grafische biënnale **Who am I** met werken van kunstenaars van atelier Herenplaats, en van studenten en docenten van Atelier vrije grafiek academie in Gent en de Willem de Kooning academie Rotterdam. Tot 24 januari in galerie Herenplaats in Rotterdam, telefoon 010-2141109, www.herenplaats.nl.

Concert

17 december, galaconcert van de **Jostiband** in Barneveld. Jostiband, telefoon 0172-642381, www.jostiband.nl.

11 december, studiedag over nieuwe inzichten en recente ontwikkelingen in **autisme**. In Antwerpen. Autisme centraal, telefoon 0032-92381818, mail info@autismecentraal.com. •

16 december, congres **Lvg-ers**, onzichtbaar en kwetsbaar. In Amsterdam. Leids congresbureau, telefoon 071-5148203, www.leidscongresbureau.nl. •